

SVEUČILIŠTE U ZADRU
SENAT

KLASA: 602-04/13-08/203

URBROJ: 2198-1-79-12/13-02

Zadar, 18. srpnja 2013.

Na temelju članka 58. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine" br. 123/03., 198/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka USRH, 46/07., 45/09. i 63/11.), članka 54. Statuta Sveučilišta u Zadru (pročišćeni tekst, travanj 2013.), čl. 16. st. 1. Pravilnika o postupku pokretanja, odobravanja, provođenja, praćenja i vrednovanja programa doktorskih studija, a na prijedlog Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru, Senat Sveučilišta u Zadru je na svojoj X. sjednici u ak. god. 2012./2013. održanoj 18. srpnja 2013. godine, donio sljedeću

ODLUKU

I

Prihvaća se dopuna nastavnog plana i programa poslijediplomskog dokorskog studija *Arheologija istočnog Jadrana* na Odjelu za arheologiju Sveučilišta u Zadru.

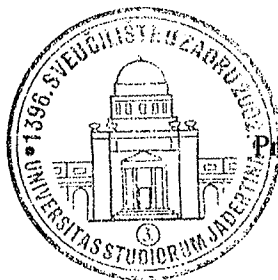
II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Stručno vijeće Odjela za arheologiju na sjednici održanoj 3. srpnja 2013. donijelo je zaključak o imenovanju novih nastavnika na poslijediplomskom dokorskom studiju *Arheologija istočnog Jadrana*. Sukladno čl. 16. st. 4. Pravilnika o postupku pokretanja, odobravanja, provođenja, praćenja i vrednovanja programa doktorskih studija predlagatelj je dostavio Senatu detaljan opis dopuna poslijediplomskog dokorskog studija koji uključuje imena i kompetencije nositelja novih kolegija.

Slijedom navedenog, Senat Sveučilišta u Zadru donio je odluku kao u izreci.

Rektor

Ante Uglešić
Prof. dr. sc. Ante Uglešić

Odluka se dostavlja:

1. Odjelu za arheologiju,
1. Uredu za primjenu ECTS-a i akademsko priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija,
2. Arhivi.

Prilog:

- Zamolba Odjela za arheologiju KLASA: 602-04/13-08/23, URBROJ: 2198-1-79-24/13-04 od 3. srpnja 2013.

SVEUČILIŠTE U ZADRU

Odjel za arheologiju

KLASA: 602-04/13-08/23

URBROJ:2198-1-79-24/13-04

Zadar, 03. srpnja 2013.

Republika Hrvatska SVEUČILIŠTE U ZADRU REKTORAT			
Prilozi	3/7/2013		
Klasifikacijski broj	602-04/13-08/23	Op. št.	
Uredbeni broj	2198-1-79-24/13-04	Prilog	Vjed.

SENATU SVEUČILIŠTA U ZADRU

Stručno vijeće Odjela za arheologiju, na sjednici održanoj dana 03. srpnja 2013. godine usvojilo je zaključak o imenovanju novih nastavnika na poslijediplomskom doktorskom studiju „Arheologija istočnog Jadrana“ i to:

1. doc. dr. sc. Dario Vujević,
2. doc. dr. sc. Irena Radić Rossi,
3. doc. dr. sc. Ivana Jadrić Kučan,
4. doc. dr. sc. Igor Borzić.

Na istoj sjednici Stručno vijeće je usvojilo zaključak o dopuni programa poslijediplomskih doktorskih studija „Arheologija istočnog Jadrana“ koje dostavljamo Senatu Sveučilišta u Zadru na usvajanje i potvrdu.

Pročelnik Odjela za arheologiju

Prof. dr. sc. Brunislav Marijanović

Prilozi:

- Prilog 1: program kolegija *Materijalna svjedočanstva prapovijesnog pomorstva na Jadranu i Mediteranu*
- Prilog 2: program kolegija *Arheologija jadranskih i mediteranskih luka*
- Prilog 3: program kolegija *Plovidba Sredozemljem od 7. do 17. stoljeća*
- Prilog 4: program kolegija *Otkrivanje i istraživanje arheoloških nalazišta na velikim dubinama*
- Prilog 5: program kolegija *Litičke izrađevine od cijepanog kamena*
- Prilog 6: program kolegija *Musterijenska kultura na istočnoj obali Jadrana*
- Prilog 7: program kolegija *Simbolizam ranih prapovijesnih zajednica*
- Prilog 8: program kolegija *Mezolitičke zajednice istočnog Jadrana*
- Prilog 9: program kolegija *Keramičko stolno posuđe u rimskoj Dalmaciji*
- Prilog 10: program kolegija *Antička skladišno-transportna keramika u Dalmaciji*
- Prilog 11: program kolegija *Antička arheologija srednje i južnodalmatinskog otočja I- Principi naseljenosti*
- Prilog 12: program kolegija *Antička arheologija srednje i južnodalmatinskog otočja II - arheološki pokazatelji gospodarskog potencijala*

- Prilog 13: program kolegija *Rimski svećenici*
- Prilog 14: program kolegija *Liberov kult na istočnoj obali Jadrana*
- Prilog 15: program kolegija *Municipalni carski kult*
- Prilog 16: program kolegija *Pokrajinski carski kult*

1. godina			
NAZIV KOLEGIJA: Keramičko stolno posuđe u rimskoj Dalmaciji			
OPĆE OBAVIJESTI			
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru		
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij “Arheologija istočnog Jadrana”		
USMJERENJE	Antička arheologija	Godina studija	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Igor Borzić		1.
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju		
STATUS KOLEGIJA		Izborni	Izborni za druge studij. grupe
Semestar: 1.			
<ul style="list-style-type: none"> OPIS KOLEGIJA: Kolegij obrađuje različite kategorije keramičkog stolnog posuđa s teritorijs rimske Dalmacije, dakle tera sigilatu, keramiku tankih stijenki, glaziranu keramiku i ostalo. Riječ je o proizvodima koji su relativno brojni na gotovo svim rimskodobnim arheološkim lokalitetima, a u posljednje su vrijeme predmet brojnih znanstvenih rasprava vezanih uz obradu sitnog arheološkog materijala. Kroz kolegij im se pristupa s različitih aspekata, onih tehnoloških, provenijencijskih, kronoloških, distribucijskih, epigrafskih i dr., a sve s ciljem da ih se u arheološkom smislu u najvećoj mogućoj mjeri iskoristi za smještanje rimske Dalmacije u globalne potrošačke okvire, ističući na taj način eventualne trgovačke, namjenske i modne trendove stanovnika rimske Dalmaciji. 			
<ul style="list-style-type: none"> CILJEVI KOLEGIJA: Osposobljavanje studenata za razumijevanje i znanstveno proučavanje rimskog stolnog posuđa, njegovu klasifikaciju, tehnologiju proizvodnje, provenijenciju, značenje epigrafskih izvora i dr. U velikoj mjeri se očekuje da se studentima na temelju keramičkog materijala prezentiraju mogućnosti i vrijednosti sitnog arheološkog materijala u rekonstrukciji globalnog rimskog gospodarstva u kojem su obrtništvo i trgovina činili veliki udio, te da se na temelju toga bolje razumije gospodarska i društvena kretanja u rimskoj Dalmaciji. 			
VODIČ:		Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:		2	
TJEDANA PO SEMESTRU:		15	
Sati tjedno:	predavanja	1	
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad		
Ukupno sati:	predavanja	15	
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad		
Ukupan broj dana terenske nastave:			
NASTAVNE METODE:			

predavanja					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
Odslušan kolegij					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
LITERATURA:					
Obvezna:					
<p><i>Atlante delle forme ceramiche I. Ceramica fine romana nel bacino Mediterraneo (Medio e tardo Impero)</i>, Enciclopedia dell'arte antica, Classica e Orientale, Roma, 1981.</p> <p><i>Atlante delle forme ceramiche II. Ceramica fine romana nel bacino Mediterraneo (Tardo ellenismo e primo Impero)</i>, Enciclopedia dell'arte antica, Classica e Orientale, Roma, 1985.</p> <p>BABIĆ, A., 2008. - Keramika, <i>Arheološka zbirka Franjevačkog samostana u Sinju</i> (ur. M. Topić), Sinj, 187-228.</p> <p>BRUSIĆ, Z., 1977. - The importation of Greek and Roman relief pottery into the territory of Southern Liburnia, <i>RCRF XVII / XVIII</i>, In Castro Ravoracensi et Tvrici Helvetiorvm, 85-95.</p> <p>BRUSIĆ, Z., 1989. - Reljefna sjevernoitalska terra sigillata u Liburniji, <i>Diadora 11</i>, Zadar, 93-158.</p> <p>BRUSIĆ, Z., 1990. - Italska terra sigillata u Liburniji, <i>Diadora 12</i>, Zadar, 79-106.</p> <p>BRUSIĆ, Z., 1999. - <i>Hellenistic and Roman Relief Pottery in Liburnia</i>, BAR International Series 817, Oxford.</p> <p>BRUSIĆ, Z., 2000. - Vinska amfore i posuđe za posluživanje vina sa hrvatske obale Jadrana, <i>Annales – Anali za istarske in mediteranske študije 22/2000, series hisotria et sociologia 10, 2000, 2, Vino in vinska trta v arheologiji</i>, Koper, 531-542.</p> <p>BRUSIĆ, Z., 2000 – Knidska reljefna keramika na jadranskim nalazištima, <i>Opvsvula archaeologica 23-24</i>, Zagreb, 83-91.</p> <p>BRUSIĆ, Z., 2010. – Zdjele istočne sigilate na podmorskim nalazištima zadarskog akvatorija, <i>Scripta Branimiro Gabricevic dicata</i>, Trilj, 115-125.</p> <p>BORZIĆ, I., 2011. - Sarius šalice iz Burnuma, u: <i>Rimske keramičarske i staklarske radionice, Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Crikvenica, 23.-24. listopad 2008. Zbornik radova</i> (ur. G. Lipovac Vrkljan, I. Radić Rossi, B. Šiljeg), Crikvenica, 279-290.</p> <p>BORZIĆ, I., 2011. - Keramički nalazi s arheološkog lokaliteta Burnum-Amfiteatar, doktorska disertacija, Zadar.</p> <p>CONSPECTUS, 1990. - <i>Conspectus formarum terrae sigillatae italico modo confecta</i>, Bonn.</p> <p><i>Corpvs Vasorum Arretinorum, A Catalogue of the Signatures, Shapes and Chronology of Italian Sigillata</i>, II. Edition, Bonn.</p> <p>CLAIRMONT, C. W. - AUTH, S. H. - VON GONZENBACH, V., 1975. - <i>Excavation in Salona, Yugoslavia (1969-1972)</i>, New Yersey.</p> <p>DVORŽAK-SHRUNK, I., 1989. – Dioklecijanova palača od 4.-7. st. u svjetlu keramičkih nalaza, <i>Vjesnik</i></p>					

Arheološkog muzeja u Zagrebu, 3. serija, sv. XXII, Zagreb, 91-105.

GLICKSMAN, K., 2005. – Internal and external trade in the Roman province of Dalmatia, *Opuscula Archaeologica* 29, Zagreb, 189-230.

GLUŠČEVIĆ, S., 1990. - Rimska nekropola u Kaljskoj ulici, *Diadora* 12, Zadar, 107-194.

JURIŠIĆ, M., 2000. - *Ancient Shipwrecks of the Adriatic, Maritime transport during the first and second centuries AD*, BAR International Series 828, Oxford.

KATIĆ, M. - MIGOTTI, B., 1996. - *Pharos, antički Stari Grad*, Katalog izložbe, Stari Grad.

MAGGI, P., 2006. – La distribuzione delle sigillate di produzione orientale nell' arco Adriatico nord-orientale: problemi di metodo, *Les routes de l'Adriatique antique – Putovi antičkog Jadrana*, Zadar – Bordeaux, 179-194.

MAKJANIĆ, R., 1981. - Reljefne šalice tipa „Sarius“ iz Osora, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* 3/XIV, Zagreb, 49-53.

MAKJANIĆ, R., 1985. - Terra sigillata iz rimskih nekropola u Osoru i Bakru, *Prilozi* 2, Zagreb, 39-50.

MARDEŠIĆ, J., 2009. – Neki oblici istočnomediteranske reljefne keramike iz Arheološkog muzeja u Splitu, *Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku* 102, Split, 93-108.

MIŠE M. - ŠEŠELJ, L., 2008. - The Late Hellenistic and Early Roman fine pottery from the Sanctuaries of Diomedes in Dalmatia, *RCRF* 40, Bonn, 113-119.

OŽANIĆ-ROGULJIĆ, I. - Terra Sigillata i keramika tankih stijenki s lokaliteta Crikvenica-Igralište, u: *Rimske keramičarske i staklarske radionice, Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Crikvenica, 23.-24. listopada 2008. Zbornik radova (ur. G. Lipovac Vrkljan, I. Radić Rossi, B. Šiljeg)*, Crikvenica, 31-38.

PARICA, M., 2008. - Istočnomediteranska keramika iz antičke luke u Pakoštanima, *Prilozi Instituta za arheologiju u Zagrebu* 25, Zagreb, 81-96.

ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2003. - Keramika, *Tilurium I, Istraživanja 1997. – 2001.* (ur. M. Sanader), Zagreb, 109-188.

ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2010. - *Tilurium II, Keramika 1997. – 2006.*, Zagreb, 2010.

ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2003a. - Lončarski pečati na rimskoj keramici s Garduna, *Opuscula Archaeologica* 27, Zagreb, 455-462.

ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2004. - *Sarius* šalica iz Garduna, *Opuscula Archaeologica* 28, Zagreb, 187-193.

ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2007. - Lončarski pečati na rimskoj keramici iz Burnuma i Tilurija, *Zbornik radova Rijeka Krka i Nacionalni park Krka, prirodna i kulturna baština, zaštita i održivi razvitak* (ur. D. Marguš). (Šibenik, 5.-8. listopada 2005.), Šibenik, 229-244.

SUIĆ, M., 1960. - Kasnoantička enofora iz Burnuma, *Diadora* 1, Zadar, 95-106.

TOPIĆ, M., 2003. - Stolno posuđe i glinene svjetiljke iz Augusteuma Narone, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 95, Split, 183-344.

ZABEHLICKY-SCHEFFENEGGER, S. - KANDLER, M., 1979. - *Burnum I. Erster Bericht über die Kleinfunde der Grabungen 1973 und 1974 auf dem Forum*, Wien.

Dopunska:

CUOMO DI CAPRIO, D., 2007. – *Ceramica in Archeologia, Studia Archeologica* 114, Roma.

GREENE, K., 2007. - Late Hellenistic and Early Roman Invention and Innovation: The case of Lead-

Glazed Pottery, *American Journal of Archaeology* 111, Boston, 653-671.

MAKJANIĆ, R. – KOŠČEVIĆ, R., 1995. – *Siscia, Pannonia Superior. Finds and metalwork production: terra sigillata*, BAR International Series 621, Oxford.

MAKJANIĆ, R., 1987. - Plain Italian Sigillata on the Northeast Adriatic coast and at Sisak, *RCRF XXV-XXVI, Agro Ravracensis*, 225-240.

HAYES, J. W., 1997. - *Handbook of Mediterranean Roman Pottery*, London.

PATURZO, F., 1996. - *Arretina vasa. La ceramica aretina da mensa in eta romana. Arte, Storia e Tecnologia*, Cortona.

HAYES, J. W., 1972. - *Late Roman Pottery*, London-Roma.

PEACOCK, D.P.S., 1982. - *Pottery in the Roman world, an ethnoarchaeological approach*, New York.

ŠKEGRO, A., 1999. - *Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije*, Zagreb.

SCHINDLER KAUDELKA, E., 2006. - La Terra Sigillata Norditalica Decorata. A che punto siamo arrivati?, *Territorio e produzioni ceramiche, Paesaggi, economia e societa in eta Romana, Atti del Convegno Internazionale, Pisa 20-2 Ottobre 2005*, Pisa, 239-244.

ZLATUNIĆ, R., 2007. - Nastanak gline, tehnologija i mineralogija keramike, *Histria Archaeologica* 36/2005, Pula, 61-114.

Registracija za slušanje kolegija: **DA**

Registracija za ispit:

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

Novi prilozi arheološkoj topografiji Dugopoljskoga kraja, *Archaeologica Adriatica* 1, Zadar, 2007., str. 145-173. (koautorstvo s I. Jadrić)

Sarius šalice iz Burnuma, u: *Rimske keramičarske i staklarske radionice, Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Crikvenica, 23.-24. listopada 2008. Zbornik radova (ur. G. Lipovac Vrkljan, I. Radić Rossi, B. Šiljeg)*, Crikvenica, 2011., str. 279-290.

Keramički nalazi s arheološkog lokaliteta Burnum-Amfiteatra, Sveučilište u Zadru, Odjel za arheologiju, doktorska disertacija, Zadar, 2011.

1. godina			
NAZIV KOLEGIJA: Antička skladišno-transportna keramika u Dalmaciji			
OPĆE OBAVIJESTI			
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru		
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij “Arheologija istočnog Jadrana”		
USMJERENJE	Antička arheologija	Godina studija	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Igor Borzić		1.
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju		Semestar: II.
STATUS KOLEGIJA		za druge studij. grupe	
<p>• OPIS KOLEGIJA:</p> <p>Kolegij obrađuje vrlo brojnu kategoriju keramičkih proizvoda namijenjenih skladištenju i transportu (amfore i pitosi/dolije) pretežito prehrambenih (vino, maslinovo ulje, riblje preradevine, voće, žito i dr.), ali i ostalih proizvoda pronađenih u antičkim kontekstima na prostoru Dalmacije, dakle okvirno u razdoblju od početaka grčke kolonizacije u 4. st. pr. Kr. do kasnoantičkih vremena 6. st. Osim prikaza osnovnih tipoloških podjela, posebna pozornost je usmjerena ka prezentaciji namjenskih, provenijencijskih, distribucijskih i kronoloških okvira pojedinih kategorija spomenutih arheoloških nalaza, te posebno kontekstima njihova nalaza, a sve s krajnjim ciljem utvrđivanja položaja Dalmacije u globalnim trgovačkim kretanjima te potreba ovdašnjeg stanovništva u pojedinim antičkim razdobljima. Također će se prezentirati lokalna proizvodnja skladišno-transportne kategorija keramički predmeta te njezin odnos s lokalnom poljoprivrednom djelatnošću.</p>			
<p>• CILJEVI KOLEGIJA:</p> <p>Upoznavanje studenata s osnovnim tipološkim podjelama skladišno-transportne keramike te glavnim poljoprivredno proizvodnim regijama s čijih su prostora u Dalmaciju tijekom antičkog razdoblja pristizale manje ili veće količine prehrambenih i inih namirnica (Italija, Grčka, istočni Mediteran, Hispanija, sjeverna Afrika i dr.). Prikazom prostorne distribucije upravo navedene kategorije arheoloških nalaza u Dalmaciji se ukazuje na značenje njezinog znanstvenog proučavanja u svrhu smještanja jadranskog areala u globalne trgovačke kretanje. Cilj kolegija je i istaknuti lokalni potencijal razvoja poljoprivredne proizvodnje koji se morao manifestirati i na lokalnu proizvodnju skladišno-transportnih keramičkih proizvoda.</p>			
VODIČ:		semestar	emestar
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:			2
TJEDANA PO SEMESTRU:			15
Sati tjedno:	predavanja		1
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad		
Ukupno sati:	predavanja		15
	seminari		
	vježbe		

	mentorski rad				
Ukupan broj dana terenske nastave:					
NASTAVNE METODE:					
predavanja					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
Odslušan kolegij					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
LITERATURA:					
Obvezna:					
BABIN, M., 2007. - Amfore tipa Dressel 20 na istočnoj obali Jadrana, <i>Kaštelanski zbornik</i> 8, Kaštela, 141-170.					
BORZIĆ, I., 2011. - <i>Keramički nalazi s arheološkog lokaliteta Burnum-Amfiteatar</i> , doktorska disertacija, Zadar.					
BORZIĆ, I., 2011. – Hispanski garum na burnumskom stolu, <i>Archaeologica Adriatica</i> 4, Zadar.					
BRUSIĆ, Z., 2000. - Vinska amfore i posuđe za posluživanje vina sa hrvatske obale Jadrana, <i>Annales – Anali za istarske in mediteranske študije</i> 22/2000, series <i>hisotria et sociologia</i> 10, 2000, 2, <i>Vino in vinska trta v arheologiji</i> , Koper, 531-542.					
CAMBI, N., 1976. - Spanish amphorae found near Split, <i>Arheološki vestnik</i> XXVI, Ljubljana, 115-124.					
CAMBI, N., 1989. – Anfore romane in Dalmazia, <i>Anfore romane e storia economica</i> , Roma, 311-337.					
CAMBI, N., 1991. - Amfore kasnorepublikanskog doba i njihova produkcija u Dalmaciji, <i>Zbornik radova posvećen akademiku Alojzu Bencu, ANUBiH, Posebna izdanja XCV</i> , Sarajevo, 55-65.					
GLICKSMAN, K., 2005. – <i>Internal and external trade in the Roman province of Dalmatia</i> , OA, 29, 189230.					
GLUŠČEVIĆ, S., 2006. - Proizvodnja amfora Dressel 6B u Novalji na otoku Pagu, <i>Materijali 18, Međunarodno arheološko savjetovalište „Vinogradarstvo i maslinarstvo od prapovijesti do srednjeg vijeka“</i> , Pula, 53-54.					
JURIŠIĆ, M., 1998. - Zapadnosredozemni brodski tereti iz ranocarskoga razdoblja na Jadranu, <i>Područje Šibenske županije od pretpovijesti do srednjega vijeka, Izdanja HAD-a, sv.19</i> , Zagreb, 143-158.					
JURIŠIĆ, M., 2000. - <i>Ancient Shipwrecks of the Adriatic, Maritime transport during the first and second centuries AD</i> , BAR International Series 828, Oxford.					
KIRIGIN, B., 1994. – Grčko-italske amfore na Jadranu, <i>Arheološki vestnik</i> 45, Ljubljana, 15-24.					
KIRIGIN, B., 2007. - Pithos/dolium – uvodne napomene, <i>Godišnjak - Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Centar za balkanološka ispitivanja</i> , 36., Sarajevo, 125-156.					
KIRIGIN, B. - KATUNARIĆ, T. - ŠEŠELJ, L., 2006. - Amfore i fina keramika (od 4. do 1. st. pr. Kr.) iz srednje Dalmacije: preliminarni ekonomski i socijalni pokazatelji, <i>Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku</i> 98, Split, 8-23.					
KONCANI UHAČ, I., 2007. - Transport vina i ulja u šibenskom akvatoriju kroz antiku, <i>Histria Antiqua</i> 15,					

Pula, 361-376.

- LIPOVAC-VRKLJAN, G., 2011. – Lokalna keramičarska radionica Seksta Metilija Maksima u Crikvenici – Crikveničke amfore ravnog dna, u: *Rimske keramičarske i staklarske radionice, Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Crikvenica, 23.-24. listopad 2008. Zbornik radova (ur. G. Lipovac Vrkljan, I. Radić Rossi, B. Šiljeg)*, Crikvenica, 3-18.
- RADIĆ ROSSI, I., 1993. - *Amfore tipa Lamboglia 2 i Dressel 6 na istočnoj obali Jadrana u svjetlu podmorskih nalaza*, magistarska radnja (neobjavljeno), Zagreb.
- RADIĆ ROSSI, I., 2008. - Arheološka baština u podmorju Kaštelanskog zaljeva, *Archaeologica Adriatica* 2/2, Zadar, 489-506.
- RADIĆ-ROSSI, I., 2006. – Prošupljeni doliji – osebujni nalazi iz Hrvatskog primorja, *Histria antiqua* 14, Pula, 83-95.
- RADIĆ, I. – JURIŠIĆ, M., 1993. – Das antike Schiffswrack von Mljet, Kroatien, *Germania* 71, Mainz am Rhein, 113-138.
- ŠEŠELJ, L., 2010. – *Promunturim Diomedis: Svetište na rtu Ploča i jadranska pomorska trgovina u helenističkom razdoblju*, doktorska disertacija, neobjavljeno, Zadar.
- TOPIĆ, M., 2004. - Posude za svakodnevnu uporabu grublje izradbe, amfore,terakote i kultne posude iz Augusteuma Narone, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* 96, Split, 475-477.
- ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2003. - Keramika, *Tilurium I, Istraživanja 1997. – 2001.* (ur. M. Sanader), Zagreb, 109-188.
- ŠIMIĆ-KANAET, Z., 2010. - *Tilurium II, Keramika 1997. – 2006.*, Zagreb, 2010.
- ŠKEGRO, A., 1999. - *Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije*, Zagreb.
- VRŠALOVIĆ, D., 1979. – *Arheološka istraživanja u podmorju istočnog Jadrana*, doktorska disertacija, neobjavljeno, Zagreb.

Dopunska:

- BELTRAN LLORIS, M., 1970. - *Las anforas romanas en España*, Zaragoza.
- BEZECZKY, Z., 1987. - *Roman Amphorae from the Amber Route in Western Pannonia*, BAR International Series 386, Oxford.
- BEZECZKY, T., 2009. - Adriatic olive oil and olives in Ephesus, *Olie e pesce in epoca Romana, produzione e commercio nelle regioni dell'alto Adriatico, Atti del convegno (Padova, 16 febbraio 2007)*, *Antenor Quaderni* 15, Roma, 339-346.
- CUOMO DI CAPRIO, D., 2007. – *Ceramica in Archeologia, Studia Archeologica* 114, Roma.
- CALLENDER, M. H., 1970. – *Roman Amphorae*, London.
- CARVALE, A. - TOFFOLETTI, I., 1997. - *Anfore antiche, Conoscerle e identificarle*, Formello.
- CARRE M. B. - PESAVENTO MATTIOLI, S. - BELOTTI, C., 2009. - Le anfore da pesce adriatiche, *Olie e pesce in epoca Romana, produzione e commercio nelle regioni dell'alto Adriatico, Atti del convegno (Padova, 16 febbraio 2007)*, *Antenor Quaderni* 15, Roma, 215-238.
- GRACE, V., 1961. - *Amphoras and the Ancient Wine trade*, Princeton.
- HAYES, J. W., 1997. - *Handbook of Mediterranean Roman Pottery*, London.
- PEACOCK, D.P.S., 1982. - *Pottery in the Roman world, an ethnoarchaeological approach*, New York.
- PEACOCK, D. P. S. - WILLIAMS, D. F., 1986. - *Amphorae and the Roman economy, an introductory*

guide, New York.

Registracija za slušanje kolegija: **DA**

Registracija za ispit:

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

Novi prilozi arheološkoj topografiji Dugopoljskoga kraja, u: *Archaeologica Adriatica 1*, Zadar, 2007., str. 145-173. (koautorstvo s I. Jadrić)

Amfore s gradine Kopila ponad Blatskog polja na otoku Korčuli, u: *Histria antiqua 15, Časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju*, Pula, 2007., str. 341-352.

Uvala Gradina na otoku Korčuli u svjetlu podmorskih arheoloških nalaza, u: *Jurišićev zbornik. Zbornik radova posvećenih uspomeni na Marija Jurišića* / L. Bekić (ur.), Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb, 2009., str. 82-97.

Keramički nalazi s arheološkog lokaliteta Burnum-Amfiteatra, Sveučilište u Zadru, Odjel za arheologiju, Zadar, 2011.

Hispanski garum na burnumskom stolu, *Archaeologica Adriatica 4*, Zadar, 2011.

Opskrba hranom u rimskom legijskom logoru u Burnumu – analiza amfora, *Proceedings of the XVII Roman military equipment conference*, Zagreb, 523-535, u tisku. (koautorstvo s I. Jadrić Kučan)

2. godina			
NAZIV KOLEGIJA: Antička arheologija srednje i južnodalmatinskog otočja I - Principi naseljenosti			
OPĆE OBAVIJESTI			
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru		
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij “Arheologija istočnog Jadrana”		
USMJERENJE	Antička arheologija	Godina studija: 2.	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Igor Borzić		Semestar: III.
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju		
STATUS KOLEGIJA		Izborni Izborni za druge studij. grupe	
<p>• OPIS KOLEGIJA:</p> <p>Kolegij obuhvaća analizu topografije antičke naseljenosti srednje i južnodalmatinskog otočja i to na način da onaj predantičkoj suprotstavi povijesna zbivanja koja su postupno dovela do upliva antičkih civilizacija i njezinih modela naseljenosti na spomenutim otočnim prostorima. Uz klasifikaciju antičkih grčkih, rimskih i kasnoantičkih naselja (gradovi, gospodarska imanja, utvrde i dr.), posebna pozornost se pridaje pitanjima organizacije prostora i administrativnog položaja otočnih naselja. Epigrafska građa i sav ostali arheološki materijal koristi se za prezentiranje sastava stanovništva u otočnim naseljima i iznošenju zaključaka o svim aspektima njegova svakodnevnog života. Posebna pozornost pridaje se i komparaciji principa antičke naseljenosti srednje i južnodalmatinskog otočja s ostalim istočnojadranskim otocima.</p>			
<p>• CILJEVI KOLEGIJA:</p> <p>Osnovni cilj kolegija je studentima pružiti uvid u antičku naseljenost srednje i južnodalmatinskog otočja te promjene koje su u tom aspektu zadesile navedeni prostor na prijelazu iz prapovijesno u antičko razdoblje. Na temelju pisanih izvora i arheoloških ostataka moći će se što realnije razviti klasifikacija antičkih naselja i time dobiti osnova za daljnje detaljno proučavanje svih aspekata života na spomenutim otocima te tamošnju situaciju komparirati i međusobno, ali i s drugim otočnim i kopnenim ambijentima.</p>			
VODIČ:		Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:		2	
TJEDANA PO SEMESTRU:		15	
Sati tjedno:	predavanja	1	
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad		
Ukupno sati:	predavanja	15	
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad		
Ukupan broj dana terenske nastave:			
NASTAVNE METODE:			

predavanja					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
Odslušan kolegij					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
LITERATURA:					
Obvezna:					
<i>Arheološka baština otoka Brača</i> , Brački zbornik br. 21, Supetar, 2004.					
<i>Arheološka baština otoka Hvara</i> , BAR Int. Ser. 660., Oxford, 1997.					
<i>Archaeological Heritage of Vis, Biševo, Svetac, Palagruža and Šolta</i> , BAR Int. Ser. 1492, Oxford, 1996.					
BEGOVIĆ- DVORŽAK, V., 2003. – <i>Utjecaj plovidbenih ruta Jadranom na formiranje rimskih naselja i gradova na istočnojadranskoj obali i otocima</i> , <i>Histria Antiqua</i> , 11, 309-328.					
BEGOVIĆ, V. – SCHRUNK, I., 2001. – <i>Preobrazbe rimskih vila na istočnom Jadranu ukasnoj antici i ranom srednjem vijeku</i> , Prilozi Instituta za arheologiju, 18, Zagreb, 157-172.					
BORZIĆ, I., 2007. - <i>Otok Korčula – primjer romanizacije dalmatinskog otoka</i> , magistarski rad, Sveučilište u Zadru, Odjel za arheologiju, Zadar.					
BORZIĆ, I., 2010. - Značajke naseljenosti otoka Korčule u antičko doba, u: <i>Arheološka istraživanja na srednjem Jadranu</i> , Izdanja Hrvatskog arheološkog društva 26, Split, 2010., str. 27-42.					
BRUSIĆ, Z., 1993. – <i>Starokršćanski sakralni objekti uz plovidbenu rutu istočnom obalom Jadrana</i> , <i>Diadora</i> , 15, Zadar, 223-235.					
ČAČE, S., 1994. – <i>Prilozi raspravi o osnivanju grčkih naseobina na Jadranu u 4. st. pr. Kr.</i> , RFFZd 33(20), 33-54.					
<i>Dalmatia: research in the Roman province 1970-2001: papers in honour of J.J. Wilkes</i> , BAR Int. ser. 1576, Oxford, 2006.					
I Greci in Adriatico, 2, <i>Hesperia</i> 18, Roma, L'Erma di Bretschneider, 2004.					
JELINČIĆ, K., 2005. – <i>Topografija rustičnih vila na otoku Braču</i> , magistarski rad, neobjavljeno, Zagreb.					
JELINČIĆ-RADONIĆ, J., 2001. – Antičko naselje u Ublima, <i>Izdanja HAD</i> , sv. 20., Split, 197-220.					
KIRIGIN, B., 1996. – <i>Issa – grčki grad na Jadranu</i> , Zagreb.					
KIRIGIN, B., 2004. – Faros, Parska naseobina, <i>Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku</i> , 96, 9-301.					
KOZLIČIĆ, M., 1990. – <i>Historijska geografija istočnog Jadrana u starom vijeku</i> , Split.					
LISIČAR, P., 1951. – <i>Crna Korkira i kolonije antičkih Grka na Jadranu</i> , Skopje.					
LOMBARDO, M., 1992. – Lo psefisma di Lumbarda, <i>Hesperia</i> 3, Roma, 161-188.					
LOMBARDO, M., 2002. – I Greci a Kerkyra Melaina: Pratiche coloniali e ruolo degli Indigeni, <i>Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana</i> , Split, 121-140.					
LOMBARDO, M., 2005. – The Psephisma of Lumbarda: a new fragment, <i>Illyrica antiqua</i> , Zagreb, 353-360.					
MARGETIĆ, L., 1971. – Psefizma o osnivanju grčke kolonije na Korčuli, <i>Živa antika</i> XXI/1, Skopje, 189-204.					

- MARIJAN, B., 2000. – Željezno doba na južnojadranskom području, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, 93, 7-221.
- NOVAK, G., 1961. – Stari Grci na Jadranu, *Rad JAZUa* 322, 145-223.
- Pharos – antički Stari Grad*, Katalog izložbe povodom 2380. obljetnice utemeljenja grada, Zagreb 1996.
- RADIĆ, D. BASS, B., 2002. – Back to the current reality on Korčula: The ground situation reviewed, New evidence and futur investigation, *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Split, 289-299.
- RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D., 1965. – Zur frage der datierung des Psephisma aus Lumbarda (Syll. 141), *Archaeologica Jugoslavica*, VI, Beograd Ljubljana, 77-81.
- RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D., 1966. – Isejska naseobina u Lumbardi u svjetlu novih istraživanja, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, LXVIII, 133-141.
- RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D., 1980. – O knidskoj kolonizaciji Korčule, *Diadora* 9, Zadar, 229-250.
- RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D., 1988. – Antički Grci na našem Jadranu i neka pitanja naseljavanja priobalja Manijskog zaljeva, *Adrias* 2, Split, 5-20.
- SUIĆ, M., 1960. – Pravni položaj grčkih gradova u manijskom zalivu za rimske vladavine, *Diadora* 1/1959., Zadar, 147-174.
- SUIĆ, M., 2001. – Korkura h Melaina, *Izdanja Had*, sv.20, Split, 161-168.
- SUIĆ, M., 2001. – *Antički grad na istočnoj obali Jadrana*, Zadar.
- ZANINOVIĆ, M., 1967. – Neki primjeri smještaja antičkih gospodarskih zgrada u obalno-otočkom području Dalmacije, *Arheološki radovi i rasprave*, IV/V, Zagreb, 357-372.
- ZANINOVIĆ, M., 1988. – Pharos – od polisa do municipija, *Arheološki radovi i rasprave*, 11, 3548.
- ZANINOVIĆ, M., 1993. – Ranokršćanske crkve kao postaje plovnog puta duž istočnog Jadrana, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, 86, Split, 125-145.
- ZANINOVIĆ, M., 1995. – Villae Rusticae u pejzažu otoka i obale antičke Dalmacije, *Histria Antiqua*, 1, Pula, 86-96.
- ZANINOVIĆ, M., 2001. – Antičke podjele zemljišta na Korčuli i Pelješcu, *Izdanja HAD*, sv.20, 147-160.
- ZANINOVIĆ, M., 2002. – Grčke podjele zemljišta na otocima Hvaru, Visu i Korčuli, *Grčki utjecaj na istočnoj obali Jadrana*, Split, 261-287.
- ZANINOVIĆ, M., 2004b. – *Antičke rimske vile u gospodarskoj i prometnoj mreži srednje Dalmacije*, *Histria Antiqua*, 12, Pula, 117-125.

Dopunska:

CARLSEN, J., 1994. - *Land use in the Roman Empire*, Roma.

JOHNSTONE, D. E., 1994 - *Roman villas*, Dyfed.

PERCIVAL, J., 1976. - *The Roman Villa*, An Historical Introduction, London.

RICH, J., A. - WALLACE-HADRILL, 1991. - , *City and Country in the Ancient World*, Leicester- Nottingham Studies in Ancient Society, Volume 2, Routledge, London - New York.

SUIĆ, M., 1974. – *Zadarski otoci u antici*, Zbornik Zadarsko otočje, Zadar, 47-65.

Registracija za slušanje kolegija: **DA**

Registracija za ispit:

PREUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

Uvala Gradina na otoku Korčuli u svjetlu podmorskih arheoloških nalaza, u: *Jurišičev zbornik. Zbornik*

radova posvećenih uspomeni na Marija Jurišića / L. Bekić (ur.), Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb, 2009., str. 82-97.

Amfore s gradine Kopila ponad Blatskog polja na otoku Korčuli, u: *Histria antiqua 15, Časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju, Pula, 2007., str. 341-352.*

Otok Korčula – primjer romanizacije dalmatinskog otoka, magistarski rad, Sveučilište u Zadru, Odjel za arheologiju, Zadar, 2007., 368 str.

Značajke naseljenosti otoka Korčule u antičko doba, u: *Arheološka istraživanja na srednjem Jadranu, Izdanja Hrvatskog arheološkog društva 26, Split, 2010., str. 27-42.*

2. godina			
NAZIV KOLEGIJA: Antička arheologija srednje i južnodalmatinskog otočja II – arheološki pokazatelji gospodarskog potencijala			
OPĆE OBAVIJESTI			
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru		
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij “Arheologija istočnog Jadrana”		
USMJERENJE	Antička arheologija	Godina studija: 2.	
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Igor Borzić		Semestar: IV.
USTANOVA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju		
STATUS KOLEGIJA		Izborni Izborni za druge studij. grupe	
<ul style="list-style-type: none"> • OPIS KOLEGIJA: U kolegiju se obrađuju problemi gospodarske usmjerenosti stanovništva srednje i južnodalmatinskog otočja tijekom antičkog razdoblja. Regionalne i lokalne prirodne predispozicije prostora postavljaju se u odnos s arheološki zasvjedočenim gospodarskim aktivnostima, prije svega poljoprivredom, ribarstvom, kamenolomstvom te pojedinim obrtničkim djelatnostima (npr. lončarstvo, kamenoklesarstvo i dr.). Arheološki ostatci gospodarskih postrojenja i sličnih nalaza osnova su za iznošenje informacija o tehnologiji obavljanja određene gospodarske aktivnosti, ali i njezinog kapaciteta na temelju čega se raspravlja o regionalnom značenju pojedinih proizvodnih točaka na otočju. Putem analize sitnog arheološkog materijala ukazuje se i na trgovačku djelatnost, odnosno uključenost otočnog stanovništva u regionalnu trgovačku mrežu. 			
<ul style="list-style-type: none"> • CILJEVI KOLEGIJA: Cilj kolegija je upoznati studente s korelacijom prirodnih osobina prostora i gospodarskih aktivnosti na promatranom području u antičko vrijeme. Također je cilj prezentirati arheološki zasvjedočene osnovne gospodarske aktivnosti te tehnologije antičke poljoprivredne i obrtničke djelatnosti na našim prostorima, što bi trebalo poslužiti kao osnova za praćenje razvoja istih još od predantičkih vremena, ali i za komparaciju s antičkim aktivnostima na ostalih istočnojadranskim, ali i puno širim prostorima. 			
VODIČ:		Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:			2
TJEDANA PO SEMESTRU:			15
Sati tjedno:	predavanja		1
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad		
Ukupno sati:	predavanja		15
	seminari		
	vježbe		
	mentorski rad		
Ukupan broj dana terenske nastave:			

NASTAVNE METODE:					
predavanja					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:					
Odslušan kolegij					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
LITERATURA:					
Obvezna:					
<i>Arheološka baština otoka Brača</i> , Brački zbornik br. 21, Supetar, 2004.					
<i>Arheološka baština otoka Hvara</i> , BAR Int. Ser. 660., Oxford, 1997.					
<i>Archaeological Heritage of Vis, Biševo, Svetac, Palagruža and Šolta</i> , BAR Int. Ser. 1492, Oxford, 1996.					
<i>Dalmatia: research in the Roman province 1970-2001: papers in honour of J.J. Wilkes</i> , BAR Int. ser. 1576, Oxford, 2006.					
BORZIĆ, I., 2007. - <i>Otok Korčula – primjer romanizacije dalmatinskog otoka</i> , magistarski rad, Sveučilište u Zadru, Odjel za arheologiju, Zadar.					
GJIVOJE, M., 1970. – <i>Antikni kamenolomi na korčulanskim otocima</i> , Zbornik otoka Korčule 1, Zagreb, 68-75.					
GLICKSMAN, K., 2005. – <i>Internal and external trade in the Roman province of Dalmatia</i> , <i>Opuscula archaeologica</i> , 29, Zagreb, 189-230.					
HANČEVIĆ, S., 2003., – <i>Liberov kult kao odraz vinarskog gospodarstva antičke Korčule</i> , <i>Godišnjak grada Korčule</i> , 5, Korčula, 241-246.					
I Greci in Adriatico, 2, <i>Hesperia</i> 18, Roma, L'Erma di Bretschneider, 2004.					
JELINČIĆ, K., 2005. – <i>Topografija rustičnih vila na otoku Braču</i> , magistarski rad, neobjavljeno, Zagreb.					
KIRIGIN, B., 1996. – <i>Issa – grčki grad na Jadranu</i> , Zagreb.					
KIRIGIN, B., 2004. – <i>Faros</i> , <i>Parska naseobina, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku</i> , 96, 9-301.					
MATIJAŠIĆ, R., 1998a. – <i>Gospodarstvo antičke Istre</i> , Pula.					
MATIJAŠIĆ, R., 2000. – <i>Gospodarstvo rimske rustičke vile u Istri</i> , <i>Annales</i> 22, Koper, 457470.					
SUIĆ, M., 2001b. – <i>Antički grad na istočnoj obali Jadrana</i> , Zadar.					
ŠKEGRO, A., 1999. – <i>Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije</i> , Zagreb.					
ZANINOVIĆ, M., 1997. – <i>Obrada kamena i kamenolomi u antici srednje Dalmacije</i> , <i>Histria Antiqua</i> , 3, Pula, 37-45.					
ZANINOVIĆ, M., 1977. - <i>The Economy of Roman Dalmatia</i> , "ANRW 11.6, Berlin-New York, 7-84					
Dopunska:					
KOLENDO, J., 1980. – <i>L'agricoltura nell' Italia romana</i> , Roma.					
SUIĆ, M., 1974. – <i>Zadarski otoci u antici</i> , Zbornik Zadarsko otočje, Zadar, 47-65.					
JONES A. H. M., 1984. - <i>The Roman Economy</i> , Oxford.					
PERCIVAL, J., 1976. - <i>The Roman Villa, An Historical Introduction</i> , London.					
CARLSEN, J., 1994. - <i>Land use in the Roman Empire</i> , Roma.					

Registracija za slušanje kolegija: DA	Registracija za ispit:
PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:	
<ul style="list-style-type: none"> • REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ: Uvala Gradina na otoku Korčuli u svjetlu podmorskih arheoloških nalaza, u: <i>Jurišićev zbornik. Zbornik radova posvećenih uspomeni na Marija Jurišića</i> / L. Bekić (ur.), Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb, 2009., str. 82-97. Amfore s gradine Kopila ponad Blatskog polja na otoku Korčuli, u: <i>Histria antiqua 15, Časopis Međunarodnog istraživačkog centra za arheologiju</i>, Pula, 2007., str. 341-352. Otok Korčula – primjer romanizacije dalmatinskog otoka, magistarski rad, Sveučilište u Zadru, Odjel za arheologiju, Zadar, 2007. 	